

ПРОГРАМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
вступних випробувань
у Маріупольській філії НАОМА
З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

галузь знань

02 «Культура і мистецтво»,

спеціальність

023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

освітні програми:

«Станковий і монументальний живопис»,
«Графіка вільна, оформлення та ілюстрація книги»,
за освітнім ступенем бакалавра
денна форма навчання

Програма та критерії оцінювання вступних випробувань у Маріупольській філії НАОМА з історії України / Укладач к.і.н. Рябуха Ю.В. – Маріуполь: 2021. – 20 с.

Зміст програми вступного іспиту з історії України для вступників, які здобули повну загальну середню освіту, для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр» побудовано на основі програми ЗНО з історії України 2020 року. Розділи програми передбачають основні теми з історії України, а також рекомендації щодо практичної реалізації теоретичного матеріалу.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛИ ДИСЦИПЛІНИ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ.....	5
ЗРАЗКИ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ВСТУПНОГО ЕКЗАМЕНУ.....	17
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ.....	18
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	20

ВСТУП

Програма вступного випробування з історії України розрахована на вступників, яким за законом надано право складати вступні іспити замість ЗНО (розділ VIII Умов прийому до ЗВО 2021). За обсягом та змістом наведена програма відповідає програмовим вимогам до зовнішнього оцінювання з Історії України.

У запропонованій програмі стисло наведено зміст розділів шкільної програми, де вказано основний понятійний апарат, яким повинен володіти випускник 11-го класу, наводиться перелік основних питань, які виносяться на вступні випробування. Цей перелік дасть можливість абітурієнту систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання потрібно звернути увагу при підготовці до вступного екзамену з історії України.

Вступники до Маріупольської філії Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури (НАОМА) повинні мати знання з історії України в обсязі програми середньої загальноосвітньої школи як основу для професійної підготовки зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» за освітнім ступенем бакалавра у закладі вищої освіти та подальшому формуванні фахових знань і умінь майбутніх фахівців.

Оцінювання результатів вступних випробувань передбачає оцінювання засвоєних абітурієнтами знань і сформованих умінь та навичок. Абітурієнт повинен **знати**

- суспільно-економічні, політичні та культурні процеси історичного розвитку українського народу;
- основні дати, хронологічні межі періодів, найбільш важливих історичних подій і процесів;
- факти, місця, обставин, учасників, результатів найважливіших подій історії України;
- співвіднесення одиничних фактів і типових загальних явищ;
- визначення характерних суттєвих рис історичних явищ і подій;
- групування (класифікація) фактів за вказаною ознакою;
- сутнісні риси процесу розбудови сучасної незалежної української держави;
- розкриття причинно-наслідкових зв'язків між подіями.

вміти:

- порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб;
- оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських цінностей;
 - співставляти історичні події, процеси з періодами (епохами);
 - орієнтуватись у науковій періодизації історії України;

- вміти самостійно добувати історичну інформацію за темою, працювати з першоджерелами, літературою;
- аргументовано на основі історичних фактів відстоювати власні погляди на ту чи іншу проблему.

РОЗДІЛИ ДИСЦИПЛІНИ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

№ п/п	Назва розділу, теми	Зміст			
		Факти	Дати	Поняття та терміни	Персоналії
1	Вступ до історії України Стародавня історія України	Історія України як наука. Загальна періодизація. Джерела з історії України. Історико - географічні регіони України. Поява та розселення людей на території України. Поширення землеробства й скотарства на землях України. Кочовики за раннього залізного віку. Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та Криму. Велике переселення народів. Перші писемні згадки про давніх слов'ян (венедів, антів, склавинів). Велике розселення слов'ян.	IV – середина III тис. до н. е. – розселення племен трипільської культури на території України; VIII–VI ст. до н. е. – велика грецька колонізація; IV–VI ст. – велике переселення народів; V–VII ст. – велике розселення слов'ян.	«історія», «періодизація», «лінія часу», «історичні джерела», «археологія», «археологічна культура», «палеоліт», «мезоліт», «неоліт», «енеоліт», «бронзовий вік», «ранній залізний вік», «привласнювальне господарство», «відтворювальне господарство», «колонізація», «кочівники (номади)», «курган».	
2	Виникнення та розквіт Київської Русі	Розселення східнослов'янських племінних союзів (поляни, древляни, сіверяни, волиняни, уличі, тиверці, білі хорвати). Руська земля (Куявія). Утворення Київської Русі. Внутрішньо - та зовнішньополітична діяльність князів/княгині: Олега, Ігоря, Ольги, Святослава. Князування Володимира Великого та Ярослава Мудрого. Запровадження християнства як державної релігії. Спорудження Десятинної церкви та Софійського собору.	988 р. – запровадження християнства як державної релігії; 1019–1054 рр. – князування Ярослава Мудрого в Києві. 1036 р. – розгром печенігів князем Ярославом Мудрим.	«племінний союз», «князь», «полюддя», «язичництво», «християнство», «шлюбна дипломатія», «Червенські міста»	Аскольд, Олег, Ігор, Ольга, Святослав, Володимир Великий, Ярослав Мудрий.

3	Київська Русь за часів роздробленості. Галицько-Волинська держава	Правління Ярославичів (Ізяслав, Святослав, Всеволод). Боротьба за київський стіл між Ярославичами. Князювання Володимира Мономаха та його сина Мстислава Великого в Києві. Об'єднання Галицького та Волинського князівств. Князювання Данила Романовича. Монгольська навала на південно-західні землі Русі. Галицько-Волинська держава за нащадків Данила Романовича.	1097 р. – Любецький з'їзд (снем) князів; 1111 р. – «хрестовий похід» руських князів проти половців; 1187 р. – перша згадка назви «Україна» в писемних джерелах; 1199 р. – утворення Галицько-Волинської держави; 1238–1264 рр. – правління Данила Романовича; 1240 р. – захоплення Києва монголами; 1242 р. – утворення Золотої Орди.	«політична роздробленість», «снем».	Володимир Мономах, Ярослав Осмомисл, Роман Мстиславович, Данило Романович, Юрій I Львович, Юрій II Болеслав.
4	Політичний устрій, соціально-економічний, культурний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинської держави у IX -XIV ст.	Розвиток суспільно-політичного та господарського життя Київської Русі та Галицько-Волинської держави. «Руська правда». Поширення писемності. Розвиток культури й освіти Київської Русі та Галицько-Волинської держави.	989 р. – заснування першої школи в Києві 1056–1057 рр. – створення Остромирового Євангелія; 1113 р. – укладення «Повісті минулих літ»; 1187 р. – створення «Слова о полку Ігоревім».	«віче», «вотчинне землеволодіння», «бояри», «смерди», «ізгої», «закупи», «ікони», «мозаїка», «фреска», «книжкова мініатюра», «билини», «літопис».	літописець Нестор, митрополит Іларіон, іконописець Алімпій, лікар Агапіт.
5	Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV - першій половині XVI ст.)	Боротьба Польщі та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Вхід українських земель до складу інших держав. Кревська унія. «Велике князівство Руське». Остаточна ліквідація Київського та Волинського удільних князівств. Утворення Кримського ханства. Перехід кримських ханів у васальну залежність від Османської імперії. Виникнення українського козацтва. Соціально-економічне життя. Розвиток культури та освіти.	1362 р. – битва на р. Сині Води; 1385 р. – укладення Кревської унії; 1410 р. – Грюнвальдська битва; 1449 р. – утворення Кримського ханства; 1471 р. – остаточна ліквідація Київського князівства; 1478 р. – визнання Кримським ханством васальної залежності від Османської імперії 1489 р. – перша згадка про українських козаків у писемних джерелах; 1514 р. – битва під Оршею.	«шляхта», «магдебурзьке право», «магістрат», «цехи», «Дике поле», «козак», «Шипинська земля».	Ольгерд, Вітовт, Свидригайло, Хаджі-Гірей, Костянтин Іванович Острозький, Юрій Дрогобич
6	Українські землі в другій половині XVI ст.	Люблінська унія та її вплив на українські землі. Зміни в соціальній структурі українського суспільства. Виникнення Запорозької Січі. Повстання 90-х рр. XVI ст. (К. Косинського та С. Наливайка). Братський рух. Утворення греко-	1556–1561 р. – створення Пересопницького Євангелія; 1556 р. – заснування князем Д. Вишневецьким на о. Мала Хортиця першої відомої Січі;	«воєводство», «українська шляхта», «українське козацтво», «реєстрове козацтво», «повстання», «Запорозька Січ», «старшина», «клеїноди», «греко-католицька церква»,	Василь-Костянтин Острозький, Дмитро Вишневецький, Герасим Смотрицький, Іван Федоров.

		католицької церкви. Розвиток культури й освіти.	1569 р. – Люблінська унія. Утворення Речі Посполитої; 1586 р. – утворення першої братської (слов'яно-греко-латинської) школи; 1596 р. – Берестейська церковна унія. Утворення греко-католицької церкви.	«братство», «полемічна література».	
7	Українські землі в першій половині XVII ст	Зміни в соціально-економічному житті. Розвиток міст. Вплив Берестейської унії на розвиток церковного життя в Україні. Відновлення церковної православної ієрархії 1620 р. Розвиток культури та освіти. Морські походи козаків. Участь українського козацтва в Хотинській війні. Козацькі повстання 1620–1630-х рр. «Ординація Війська Запорозького...»	1616 р. – взяття запорозькими козаками фортеці Кафа; 1618 р. – похід козаків під проводом гетьмана П. Конашевича-Сагайдачного на Москву; 1621 р. – Хотинська битва; 1625 р. – Куруківська угода; 1632 р. – «Пункти для заспокоєння руського народу», легалізація ієрархії православної церкви; утворення Києво - Могилянської колегії; 1637–1638 рр. – повстання під проводом Павла Павлюка, Якова Острянина, Дмитра Гуні.	«панщина», «фільварки», «Золотий спокій»	Марко Жмайло, Тарас Трясило, Іван Сулима, Петро Конашевич - Сагайдачний, Петро Могила, Михайло Рогоза, Іпатій Погій, Йов Борецький, Іван Вишенський.
8	Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.	Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави – Війська Запорозького. Зовнішньо - політична діяльність уряду Б. Хмельницького.	1648 р. – Жовтоводська, Корсунська та Пилявецька битви; 1649 р. – Зборівська битва. Укладення Зборівського договору; 1651 р. – Берестецька битва. Укладення Білоцерківського договору; 1652 р. – Батозька битва; 1654 р. – Переяславська рада; укладення українсько - московського договору («Березневі статті»); 1656 р. – укладення московсько - польського Віленського перемир'я.	«Національно-визвольна війна», «Військо Запорозьке», «Гетьманщина», «покозачення».	Б. Хмельницький, І. Богун.
9	Українські землі в 60 - 80-ті рр. XVII ст.	Гетьманування І. Виговського. Ухвалення Гадяцького договору (1658). Московськоукраїнська війна 1658–1659 рр. Гетьманування Ю.	1659 р. – Конотопська битва; 1667 р. – укладення Андрусівського перемир'я; 1669 р. – укладення	«Руїна», «Великий згін».	І. Виговський, П. Тетеря, П.Дорошенко, І. Брюховецький, І. Сірко, Ю. Хмельницький,

		Хмельницького. Поділ Гетьманщини. Гетьманування П. Тетері, І. Брюховецького, П. Дорошенка, Д. Многогрішного, І. Самойловича. Чигиринські походи турецько-татарського війська (1677–1678 рр.). Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Адміністративно-територіальний устрій Слобідської України.	Корсунської угоди, визнання Гетьманщиною протекторату Османської імперії; 1681 р. – укладення Бахчисарайського мирного договору; 1686 р. – укладення «Вічного миру».		Д. Многогрішний, І. Самойлович.
10	Українські землі наприкінці XVII - першої половини XVIII ст.	Північна війна і Україна. Гетьманування І. Мазепи, І. Скоропадського, Д. Апостола. Обмеження автономії Гетьманщини. «Правління Гетьманського уряду» 1734 р. Розвиток культури та освіти. Повстання під проводом С. Паляя (1702–1704 рр.).	1708–1709 рр. – повстання гетьмана І. Мазепи; 1709 р. – зруйнування російськими військами Чортомлицької Січі; Полтавська битва; 1710 р. – ухвалення Конституції Пилипа Орлика; 1713 р. – ліквідація козацтва на Правобережній Україні; 1734 р. – заснування Нової (Підпільненської) Січі.	«Конституція», «Малоросія», «Малоросійська колегія», «козацьке бароко» «козацькі літописи», «Паліївщина».	І. Мазепа, К. Гордієнко, І. Скоропадський, П. Полуботок, Д. Апостол, П. Орлик, Ф. Прокопович.
11	Українські землі в другій половині XVIII ст.	Гетьманування К. Розумовського. Ліквідація автономного устрою Гетьманщини. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Ліквідація Запорозької Січі. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Заселення Південної України. Заснування нових міст (Одеса, Херсон, Миколаїв, Катеринослав, Севастополь). Розгортання гайдамацького та опришківського рухів. Зміни в політичному становищі Правобережної України після поділів Речі Посполитої (1772, 1793, 1795 рр.); реформи Марії Терези та Йосифа II та українські землі. Розвиток культури, науки, освіти.	1764 р. – остаточна ліквідація гетьманства; 1768 р. – Коліївщина; 1775 р. – остаточна ліквідація царським урядом Запорозької Січі; 1780–1782 рр. – ліквідація особистої залежності селян в Австрійській імперії; 1783 р. – царський указ про закріпачення селян Лівобережної та Слобідської України.	«Нова (Підпільненська) Січ», «паланка», «зимівник», «Задунайська Січ», «Коліївщина».	К. Розумовський, П. Калнишевський, О. Довбуш, М. Залізняк, І. Гонта, Г. Сковорода, А. Ведель, М. Березовський, Д. Бортянський, А. Ковнір, І. Григорович-Барський.
12	Українські землі у складі Російської імперії	Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії. Початок промислового	1798 р. – видання в Петербурзі трьох частин «Енеїди» І. Котляревського; 1806–1812, 1828–1829	«промисловий переворот», «нація», «національне відродження», «національна ідея»,	Й. Гладкий, М. Гулак, І. Котляревський, М. Костомаров, П. Куліш, Т.

	наприкінці XVIII - у першій половині XIX ст.	перевороту. Початок українського національного відродження. Поширення в Україні російського та польського суспільних рухів. Повстання під проводом У. Кармалюка (1812–1835 рр.).	рр. – російсько-турецькі війни; 1829 р. – ліквідація Задунайської Січі; 1812 р. – російсько-французька війна; грудень 1825 – січень 1826 рр. – повстання Чернігівського полку; 1830–1831 рр. – польське визвольне повстання; 1840 р. – перше видання «Кобзаря» Т. Шевченка; 1846–1847 рр. – діяльність Кирило - Мефодіївського братства.	«масонство», «декабристи»	Шевченко.
13	Західно-українські землі наприкінці XVIII - у першій половині XIX ст.	Приєднання західноукраїнських земель до складу Австрійської імперії, адміністративно-територіальний поділ західноукраїнських земель. Початок національного відродження. Діяльність «Руської трійці». Альманах «Русалка Дністровая». Західноукраїнські землі в європейській революції 1848–1849 рр. Діяльність Головної руської ради (1848–1851 рр.). Перший досвід парламентської діяльності.	1816 рр. – створення освітнього товариства галицьких греко - католицьких священиків; 1833–1837 рр. – діяльність «Руської трійці»; 1848 р. – скасування панщини в Галичині; видання першої україномовної газети «Зоря Галицька».	«революція», «Весна народів»	М. Шашкевич, І. Вагилевич, Я. Головацький, В. Подолинський, Л. Кобилиця, І. Могильницький.
14	Культура України кінця XVIII - першої половини XIX ст.	Початок національного відродження. Відкриття університетів. Зміни в освіті. Поява «Історії русів». Розвиток літератури, архітектури, мистецтва.	1805 р. – відкриття університету в Харкові; 1834 р. – відкриття університету в Києві. 1839 р. – ліквідація царською владою греко - католицької церкви на Правобережжі.	«романтизм», «класицизм».	П. Гулак-Артемівський, Г. Квітка - Основ'яненко, М. Максимович, М. Остроградський, В. Каразін.
15	Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.	Події Кримської війни 1853–1856 рр. на території України (оборона Севастополя). Селянські виступи («Київська козаччина», «Похід у Таврію за волею»). Реформи 60–70-х рр. XIX ст. і процеси модернізації в Україні. Українські підприємці. Родини Яхненків і Симиренків. Політика російського царизму щодо України.	19 лютого 1861 рр. – царський маніфест про скасування кріпосного права в Російській імперії; 1863 рр. – Валуєвський циркуляр; 1863–1864 рр. – польське національно-визвольне повстання; 1865 р. – завершення будівництва першої залізниці Одеса–Балта; 1876 р. – Емський указ; 1877 р. – «Чигиринська	«земства», «громадівський рух», «Братство тарасівців», «народники».	В. Антонович, М. Драгоманов, Б. Грінченко, П. Чубинський.

		Розвиток громадівського руху. Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства» (1873–1876 рр.). Журнал «Громада» (1878–1879, 1780, 1882 рр.).	змова».		
16	Західно-українські землі у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії у другій половині XIX ст.	Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель. Розвиток кооперативного руху, трудова еміграція. Політизація національного руху та утворення перших політичних партій: Русько-української радикальної партії (РУРП), Української Національно-демократичної партії (УНДП), Української соціал-демократичної партії (УСДП). Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта».	1868 р. – створення у Львові товариства «Просвіта»; 1873 р. – створення у Львові Літературного товариства ім. Т. Шевченка (від 1892 р. – Наукове товариство ім. Т. Шевченка); 1890 р. – створення Русько-української радикальної партії (РУРП); 1899 – створення Української Національно-демократичної партії (УНДП).	«трудова міграція», «партія», «українофіли», «москвофіли», «народовці», «радикали», «нова ера».	І. Франко, Ю. Бачинський, М. Павлик, В. Нагірний.
17	Культура України в другій половині XIX – початку XX ст.	Піднесення української культури. Освіта. Розвиток науки. Розвиток літератури, музичного, образотворчого, театрального мистецтва. Українські підприємці благодійники.	1865 р. – відкриття Новоросійського університету; 1875 р. – відкриття Чернівецького університету.	«меценат» «професійний театр», «реалізм», «модернізм»	С. Васильківський, С. Гулак-Артемівський, Д. Заболотний, М. Заньковецька, І. Мечников, А. Кримський, Леся Українка, І. Карпенко-Карий, М. Кропивницький, М. Лисенко, М. Пимоненко, М. Леонтович, М. Садовський, С. Крушельницька, Д. Яворницький, М. Терещенко, Б. Ханенко.
18	Українські землі у складі Російської імперії на початку XX ст.	Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Становлення й консолідація української нації. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Самостійницька й автономістська течія в національному русі. Події революції 1905–1907 рр. в Україні. Діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах. Щоденна газета «Рада». Посилення	1900 р. – створення Революційної української партії (РУП), першої політичної партії Наддніпрянської України; 1908 р. – створення Товариства українських поступовців (ТУП); 1911–1913 рр. – «справа Бейліса»;	«монополія», «хутір», «відруб», «чорносотенці», «страйк».	Є. Чикаленко, М. Міхновський.

		національного гніту в Наддніпрянській Україні в 1907–1914 рр. Діяльність «Просвіти» у Наддніпрянській Україні. Земельна реформа П. Столипіна та її вплив на Україну.			
19	Західноукраїнські землі на початку ХХ ст.	Становище промисловості та сільського господарства. Радикалізація українського політичного руху. Вплив Української греко-католицької церкви (УГКЦ) на піднесення національної свідомості населення західноукраїнських земель. Боротьба політичних партій західноукраїнських земель за реформу виборчої системи.	1900 р. – обрання А. Шептицького митрополитом Української греко-католицької церкви (УГКЦ); 1902 р. – селянський страйк в Галичині; 1907 р. – впровадження в Австро - Угорській імперії загального виборчого права для чоловіків.	«Народне віче».	А. Шептицький, І. Боберський, К. Трильовський, Д. Донцов.
20	Україна в Першій світовій війні	Позиції українських політичних сил Наддніпрянської України та західноукраїнських земель щодо війни. Перебіг воєнних дій на території України. Діяльність австрійської та російської адміністрацій у Галичині. Бойовий шлях Українських січових стрільців (УСС).	серпень 1914 р. – утворення Головної української ради, формування легіону Українських січових стрільців, створення Союзу визволення України. 1914 р. – Галицька битва; 1915 р. – утворення Загальної української ради; 1916 р. – Брусилівський прорив.	«світова війна», «Українські січові стрільці», «Галицько-Буковинське генерал-губернаторство».	К. Левицький.
21	Українська революція	Революційні події в Україні в 1917 – на початку 1918 р. Українізація армії. Еволюція поглядів політичних сил України в питанні самовизначення українців: Універсали Української Центральної Ради (УЦР). Політика УЦР в умовах загострення конфлікту з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення Української Народної Республіки (УНР). Війна радянської Росії з УНР. Проголошення незалежності УНР.	березень 1917 р. – утворення Української Центральної Ради; квітень 1917 р. – Всеукраїнський Національний конгрес; червень 1917 р. – ухвалення I Універсалу УЦР; липень 1917 р. – ухвалення II Універсалу УЦР; листопад 1917 р. – ухвалення III Універсалу УЦР; січень 1918 р. – ухвалення IV Універсалу УЦР; бій під Кругами.	«автономізація», «самостійники», «Універсали УЦР», «Генеральний Секретаріат», «Народний секретаріат», «вільне козацтво».	М. Грушевський, В. Винниченко, С. Єфремов.
22	Україна в боротьбі за збереження державної незалежності	Брестський мирний договір між УНР та державами Четверного союзу. Військова конвенція УНР з Німеччиною та Австро -	січень (лютий) 1918 р. – Брестський мирний договір між УНР та державам 29 квітня 1918 р. – державний переворот і	«директорія», «отаманщина», «Українська Галицька армія», «УСРР», «воєнний комунізм».	П. Скоропадський, Є. Петрушевич, Д. Вітовський С. Петлюра, Н. Махно, М.

		Угорщиною. Ухвалення Конституції УНР. Гетьманський переворот й утворення Української Держави. Утворення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР). Прихід до влади Директорії. Акт Злуки УНР та ЗУНР. Окупація військами Антанти півдня України. Повстання М. Григор'єва. Денікінський режим в Україні. «Київська катастрофа». Більшовицький режим в Україні. Друга радянсько-українська війна. Ухвалення Конституції УСРР 1919 р. «Чортківська офензива». Перший «Зимовий похід» Армії УНР. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Другий «Зимовий похід» Армії УНР.	прихід до влади П. Скоропадського; 1 листопада 1918 р. – «Листопадовий зрив» у Львові; 14 листопада 1918 р. – утворення Директорії; листопад 1918 р. – проголошення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР); 22 січня 1919 р. – проголошення Акта Злуки УНР та ЗУНР; 30 серпня 1919 р. – «Київська катастрофа»; грудень 1919 – травень 1920 р. – Перший «Зимовий похід» Армії УНР; квітень 1920 р. – укладення Варшавської угоди; 13 березень 1921 р. – укладення Ризького мирного договору; листопад 1921 р. – другий «Зимовий похід» Армії УНР.		Григор'єв, Х. Раковський, Ю. Тютюнник, Г. Нарбут.
23	Українська СРР в умовах нової економічної політики	Входження УСРР до складу СРСР. Голод у південних губерніях УСРР. Антицерковна кампанія. Неп в УСРР. Відбудова народного господарства. Політика «коренізації» в УСРР («українізація»). Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Українське національне відродження 1920-х рр.	1921–1923 рр. – голод в Україні; 1921 р. – утворення Української автокефальної православної церкви (УАПЦ); 1922 р. – входження УСРР до складу СРСР; 1923 р. – початок політики «коренізації» в УСРР; 1925 р. – завершення відбудови промисловості, проголошення курсу на індустріалізацію; 1925 р. – утворення Молдавської Автономної Соціалістичної Радянської Республіки у складі УСРР.	«безробіття», «трест», «індустріалізація», «коренізація», «автокефальна церква».	О. Шумський, М. Скрипник, М. Волобуєв, М. Хвильовий, Л. Курбас, Г. Юра, М. Бойчук, О. Довженко, В. Липківський.
24	Радянська модернізація України	Радянська модернізація в Україні. Суспільно-політичне, соціально-економічне, культурне та релігійне життя. Масові репресії. Ідеологізація суспільного	1928/1929–1932 рр. – перша п'ятирічка; 1928 р. – судовий процес у «Шахтинській справі»; 1929 р. – рік «великого перелому», початок	«форсована індустріалізація», «стаханівський рух», «колективізація», «розкуркулення», «закон про п'ять колосків», «Голодомор»,	Й. Сталін, П. Постишев, С. Косіор, Л. Каганович, О. Стаханов, М. Рильський, П. Тичина, М.

		життя, культ особи. Згорання українізації. Антицерковна кампанія.	суцільної колективізації; 1930 р. – судовий процес у справі «Спілки визволення України» (СВУ); 1932–1933 рр. – Голодомор в Україні; 1934 р. – перенесення столиці УСРР з Харкова до Києва; 1937 р. – ухвалення Конституції УРСР; 14 1937–1938 рр. – «Великий терор».	«чорна дошка», «розстріляне відродження», «п'ятирічка», «ГУЛАГ», «машино - тракторна станція» (МТС), «паспортна система», «соціалістичний реалізм (соцреалізм)».	Бажан, В. Сосюра, П. Вірський, Г. Верьовка, О. Богомолець, М. Стражеско, В. Філатов, Ю. Кондратюк.
25	Західно-українські землі	Українські землі у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини. Економіка українських земель. Різні течії в суспільно-політичному русі, радикалізація політичного життя в 1930-х рр.	1920 р. – підписання Бессарабського протоколу, визнання країнами Антанти входження Бессарабії до складу Румунії; 1923 р. – визнання країнами Антанти; 1924 р. – Татарбунарське повстання; 1925 р. – утворення Українського національно-демократичного об'єднання (УНДО); 1929 р. – утворення Організації українських націоналістів (ОУН); 1930 р. – проведення польською владою політики «пацифікації»; 1938 р. – надання автономії Підкарпатській Русі у складі Чехо - Словаччини; 15 березня 1939 р. – проголошення незалежності Карпатської України.	«східні креси», «осадництво», «пацифікація», «русофільство», «русинство», «Таємний університет».	Є. Коновалець, С. Бандера, А. Мельник, В. Мудрий, В. Залозецький, А. Волошин.
26	Україна під час Другої світової війни	Початок Другої світової війни. Приєднання Західної України, Південної та Північної Бессарабії та Північної Буковини до складу УРСР. Початок Великої Вітчизняної війни. Оборона Києва, Одеси, Севастополя. Оточення і поразки Червоної армії. Встановлення нацистського окупаційного режиму.	23 серпня 1939 р. – радянсько - німецький договір про ненапад і таємний протокол до нього («пакт Молотова – Ріббентропа»); 15 1 вересня 1939 р. – початок Другої світової війни; 17 вересня 1939 р. – вступ Червоної армії на територію Західної	«радянська», «новий порядок», «план «Ост», «Голокост», «колабораціонізм», «рух Опору», «похідні групи», «Поліська Січ», «Східний вал», «випалена земля», «депортація».	С. Тимошенко, М. Кирпонос, М. Ватутін, С. Ковпак, О. Федоров, О. Сабуров, Я. Стецько, Т. Бульба (Боровець), Р. Шухевич, О. Теліга, О. Берест, Р. Маліновський, І. Черняхівський, К.

		<p>Розгортання радянського партизанського руху. Діяльність ОУН. Утворення УПА. Трагедія Волині 1943 р.</p> <p>Операції з визволення України. Депортація римських татар та інших народів Криму (травень 1944 р.). Перемога у Великій Вітчизняній війні. Участь українців у визволенні від фашизму народів Європи.</p>	<p>України; листопад 1939 р. – включення Східної Галичини та Волині до складу УРСР; серпень 1940 р. – включення Південної та Північної Бессарабії й Північної Буковини до складу УРСР;</p> <p>22 червня 1941 р. – початок Великої Вітчизняної війни; червень 1941 р. – танкова битва в районі міст Ровно–Дубно–Броди– Луцьк; 30 червня 1941 р. – проголошення Акта відновлення Української Держави; 1942 р. – створення Українського штабу партизанського руху (УПШР); 14 жовтня 1942 р. – створення Української повстанської армії (УПА); грудень 1942 р. – початок звільнення України; 6 листопада 1943 р. – визволення Києва; січень – лютий 1944 р. – Корсунь-Шевченківська наступальна операція; вересень – жовтень 1944 р. – Карпатсько-Ужгородська наступальна операція; 28 жовтня 1944 р. – визволення всієї території України; 9 травня 1945 р. – завершення Великої Вітчизняної війни, День Перемоги, 2 вересня 1945 р. – завершення Другої світової війни</p>		Дерев'яно.
27	Післявоєнна відбудова та розвиток України в 1945 – початку 1950-х рр.	<p>Зовнішньополітична діяльність УРСР. Адміністративно-територіальні зміни. Відбудова промисловості. Голод в Україні 1946–1947 рр. Радянізація західних областей України. Боротьба ОУН та УПА. Розгортання ідеологічних</p>	<p>1945 р. – входження Закарпаття до складу УРСР; квітень 1945 р. – Україна стає співзасновницею Організації Об'єднаних Націй (ООН); березень 1946 р. – «саморозпуск»</p>	<p>«п'ятирічка відбудови», «операція «Вісла», «Велика блокада», «Закерзоння», «ждановщина», «лисенківщина».</p>	Д. Мануїльський, О. Гончар, Й. Сліпий.

		кампаній.	Української греко-католицької церкви (УГКЦ); 1946–1947 рр. – голод в Україні; квітень – липень 1947 р. – проведення польською владою операції «Вісла»; 1949 р. – ліквідація греко-католицької церкви в Закарпатті.		
28	Україна в умовах десталінізації	Лібералізація суспільно-політичного життя УРСР в середині 1950–1960-х рр.: припинення масових репресій, реабілітація. Зміни адміністративно-територіального устрою УРСР. Зміни в промисловості та сільському господарстві, соціальній сфері. Реформування управління економікою. Виникнення руху «шістдесятників», дисидентського руху наприкінці 1950 – на початку 1960-х рр.	лютий 1954 р. – входження Кримської області до складу УРСР; 1956 р. – XX з'їзд КПРС; 1957 р. – запуск першого штучного супутника Землі, початок «космічної ери»; 1961 р. – перший політ людини в Космос. О.Гагарін.	«лібералізація», «політична реабілітація», «відлига», «раднаргоспи», «шістдесятники», «дисидентство», «хрущовки».	М. Хрущов, І. Світличний, А. Горська, І. Дзюба, Л. Костенко, Л. Лук'яненко, Є. Смертюк, В. Симоненко, Л. Ревуцький, Б. Лятошинський, В. Касіян.
29	Україна в період загострення кризи радянської системи	Політико-ідеологічна криза радянського ладу в Україні (середина 1960 – початок 1980-х рр.). Кадрові зміни в політичному керівництві УРСР. Конституція УРСР 1978 р. Спроби економічних реформ у другій половині 1960-х рр. Тенденції розвитку соціальної сфери. Культура та духовне життя. Русифікація. Опозиційний рух.	1959 р. – утворення Української робітничо-селянської спілки; 1965 р. – реформи в сільському господарстві та промисловості («косигінська реформа»); перша хвиля арештів дисидентів; 1972 р. – зміна політичного керівництва УРСР; масові арешти дисидентів; 1976 р. – утворення Української Гельсінської групи.	«застій», «розвинений соціалізм», «номенклатура», «дефіцит», «русифікація», «самвидав», «правозахисник».	Л. Брежнев, В. Марченко, С. Параджанов, В. Романюк, М. Руденко, В. Стус, В. Чорновіл, П. Шелест, В. Щербицький, Б. Патон, М. Амосов, О. Антонов, Є. Станкович, П. Майборода, Б. Ступка, Л. Биков, В. Івасюк.
30	Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України	Початок «перебудови». Загострення соціально – економічної кризи. Фінансове становище та рівень життя населення. Чорнобильська катастрофа. Зростання соціальної та національної активності українського суспільства наприкінці 1980 рр. Загальноукраїнський страйк шахтарів. Політичні реформи. Формування багатопартійності,	квітень 1985 р. – початок «перебудови»; 26 квітня 1986 р. – вибух на Чорнобильській АЕС; вересень 1989 р. – створення Народного руху України за перебудову; березень 1990 р. – проведення перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР;	«перебудова», «гласність», «плюралізм», «багатопартійність», «суверенітет», «інфляція», «ринкові відносини», «референдум».	М.Горбачов, Л. Кравчук.

		створення Народного руху України за перебудову, перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР. Створення Автономної Республіки Крим. Ухвалення Декларації про державний суверенітет. Акт проголошення незалежності України. Проведення Всеукраїнського референдуму та виборів Президента України.	16 липня 1990 р. – ухвалення Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет України; 24 серпня 1991 р. – ухвалення Верховною Радою УРСР Акта проголошення незалежності України; 1 грудня 1991 р. – проведення Всеукраїнського референдуму та виборів Президента України.		
31	Україна в умовах незалежності	Початок державотворчих процесів. Заснування Збройних Сил. Дострокові вибори до Верховної Ради та вибори Президента України. Прийняття державної символіки, формування інституту громадянства. Ухвалення Конституції 1996 р. та змін до неї. Приватизація засобів виробництва. Лібералізація цін. Грошова реформа. Диференціація суспільства. Інтегрування України в європейське та світове співтовариство. «Газові» та «торгівельні війни» з Росією. Криза державності 2014 р. Збройна агресія Росії проти України. Соціально - економічне та культурне життя.	6 грудня 1991 р. – заснування Збройних Сил України; липень 1994 р. – обрання Л. Кучми Президентом України; 1995 р. – обрання України членом Ради Європи (РЄ); 28 червня 1996 р. – ухвалення Конституції України; жовтень – грудень 2004 р. «Помаранчева революція», обрання Президентом України В. Ющенка; 2008 р. – вступ України до Світової організації торгівлі (СОТ); січень 2010 р. – обрання В. Януковича Президентом України; листопад 2013 – лютий 2014 рр. – «революція Гідності», повалення режиму В.Януковича; 2014 р. – підписання Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС).	«революція на граніті», «Помаранчева революція», «Євромайдан», «Небесна сотня», «революція Гідності», «сепаратизм», «антитерористична операція», «анексія», «тимчасово окупована територія».	Л. Кучма, В. Ющенко, В. Янукович, П. Порошенко, В. Зеленський

ЗРАЗКИ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ВСТУПНОГО ЕКЗАМЕНУ

I рівень. Завдання з однією правильною відповіддю:

Укажіть, коли на території України з'явилися перші люди .

- А 50 тис. Років тому;
- Б 100 тис років тому;
- В 1 млн. років тому;
- Г 1,5-2 млн. років тому.

II рівень. Завдання з трьома правильними відповідями:

Укажіть заходи непу в Українській СРР.

- 1 поширення різних форм кооперації
- 2 запровадження продрозверстки
- 3 мілітаризація праці
- 4 відновлення кредитно-банківської системи
- 5 збереження державної монополії зовнішньої торгівлі
- 6 розпуск колгоспів і радгоспів
- 7 денаціоналізація важкої промисловості

III рівень. Завдання на встановлення історичної хронології:

Установіть хронологічну послідовність подій періоду боротьби за відновлення державної незалежності України (1918-1921 рр.).

- А Перший «Зимовий похід» Армії УНР
- Б «Київська катастрофа»
- В трагедія під містом Базар
- Г «Чортківська офензива»

IV рівень. Завдання на встановлення відповідності (логічної пари):

Увідповідніть подію періоду боротьби за відновлення державності України (1918-1921 рр.) з її наслідком.

1 проведення Всеукраїнського з'їзду хліборобів-власників (Всеукраїнського хліборобського конгресу)	А визнання Директорії вищою владою в Україні
2 «Листопадовий зрив»	Б утворення Державного секретаріату на чолі з К. Левицьким
3 підписання Берестейського (Брестського) миру	В початок антигетьманського повстання на чолі з Директорією
4 скликання Трудового конгресу України	Г проголошення П. Скоропадського гетьманом України
	Д відновлення влади Української Центральної Ради

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ ВСТУПНИКА ТА СТРУКТУРА ОЦІНКИ

Відповідно до правил прийому до НАОМА проведення вступного випробування з Історії України засноване на письмовому контролі без використання довідкової та допоміжної літератури. Згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 1244 від 05.11. 2012р., при вступному іспиті на основі повної загальної середньої освіти, робота оцінюється від 100 до 200 балів. Загальна оцінка на вступному випробуванні з Історії України до НАОМА складається з суми балів, отриманих за відповіді на кожне з тестових завдань білету. Завдання кожного варіанту складаються з тестових питань чотирьох рівнів, різних за змістом, складністю та формою подання відповідей та висновків: За правильну відповідь на тестове завдання I рівня з вибором однієї правильної відповіді вступник отримує 1 бал.

За повну правильну відповідь на тестове завдання II рівня з вибором кількох правильних відповідей вступник отримує 4 бали.

Максимальна кількість балів за повну правильну відповідь на тестове завдання III рівня на встановлення правильної хронологічної або логічної послідовності становить 3 бали. Якщо вступник правильно встановив послідовність 50% і більше подій, виставляється 2 бали.

Максимальна кількість балів за повну правильну відповідь на тестове завдання IV рівня на встановлення відповідності (логічні пари) становить 6 балів (за правильне встановлення кожної логічної пари нараховується 1,5 бали).

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ

Максимальна кількість тестових балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання роботи з історії України, – 100, мінімальна, за якої тест вважається складеним, – 26. За меншої кількості балів тест вважається нескладеним. Екзаменатори підраховують кількість балів за виконані завдання та переводять його у 200-бальну шкалу і виставляють остаточний результат в екзаменаційну відомість.

**ТАБЛИЦЯ ПЕРЕВЕДЕННЯ КІЛЬКОСТІ БАЛІВ ЗА ВИКОНАНІ ЗАВДАННЯ У ШКАЛУ БАЛІВ
ЗІ ВСТУПНОГО ІСПИТУ**

(100 – 200 балів)

Кількість балів за виконані завдання	Бал зі вступного іспиту (підсумковий бал)	Кількість балів за виконані завдання	Бал зі вступного іспиту (підсумковий бал)
0–25	не склав	63	168
26	101	64	169
27	102	65	170
28	103	66	171
29	104	67	172
30	105	68	173
31	106	69	174
32	111	70	175
33	114	71	176
34	117	72	177
35	119	73	178
36	122	74	179
37	125	75	180
38	128	76	181
39	131	77	182
40	133	78	183
41	136	79	184
42	138	80	185
43	140	81	186
44	142	82	187
45	144	83	188
46	146	84	189
47	148	85	190
48	149	86	190,5
49	149,5	87	191
50	150	88	192
51	151	89	192,5
52	153	90	193
53	155	91	194
54	156	92	194,5
55	158	93	195
56	159	94	196
57	160	95	196,5
58	162	96	197
59	163	97	198
60	164	98	198,5
61	165	99	199
62	166	100	200

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Історія України : підруч. для 7 класу загальноосвіт. навч. закладів / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк. — Х. : Вид-во «Ранок», 2015. — 240 с.
2. Історія України : ігідруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Ю. Ю. Свідерський, Н. Ю. Романишин, Т. В. Ладиченко. — К. : Грамота, 2015. — 256 с.
3. Історія України : підруч. для 8 класу загальноосвіт. навч. закладів / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк. — Х. : Вид-во «Ранок», 2016. — 272 с.
4. Історія України : підруч. для 9 класу загальноосвіт. навч. закладів / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк. — Харків : Вид-во «Ранок», 2017. — 288 с.
5. Історія України : підручник для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Н.М. Сорочинська, О.О. Гісем. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2017. — 272 с.
6. Історія України (рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закл. загал. серед. освіти / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк. — Харків : Вид-во «Ранок», 2018. — 240 с
7. Історія України: підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти / В. С. Власов, С. В. Кульчицький. — Київ : Літера ЛТД, 2018. — 304 с.
8. Історія України (рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закл. загал. серед. освіти / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк. — Харків : Вид-во «Ранок», 2019. — 288 с.
9. Історія України (рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закл. загальн. середн. освіти / Олексій Струкевич, Степан Дровозюк. — Київ : Грамота, 2019.
10. Історія України : рівень стандарту : підруч. для 11-го кл. закл. заг. серед. освіти / Віктор Даниленко, Мирослава Смольницька. — Київ : Генеза, 2019. — 224 с.
11. Гісем О. Історія України. Довідник+тести. Повний повторювальний курс. Підготовка до ЗНО та ДПА /О. Гісем. — К.: Абетка, 2019. — 640 с.
12. Савельєв О. Історія України. Довідник. Хронологія подій. Словник для підготовки до ЗНО /О. Савельєв. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2019. — 408 с.

Протокол № 11 від 12. 02 2021 р.

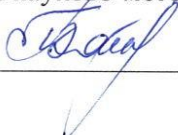
Програма та критерії оцінювання затверджена на засіданні кафедри образотворчого мистецтва

В.о. завідувача кафедри образотворчого мистецтва
 Л.О.Массальська

Протокол № 2 від 16. 02 2021 р.

Програма та критерії оцінювання затверджена на засіданні науково-методичної комісії Маріупольської філії НАОМА

Голова науково-методичної комісії

 Г.І.Батичко

«16» лютого 2021 року